

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W RAZIE ZAISTNIENIA ZDARZENIA/WYPADKU UCZNIĄ W SZKOLE

I. Ogólne założenia proceduralne.

Szkoła odpowiada za bezpieczeństwo ucznia od chwili wejścia na jej teren, aż do jego opuszczenia. Nauczyciele i administracja szkoły są zobowiązani do nadzoru nad uczniami podczas lekcji, przerw międzylekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, na czas, w którym dziecko zostaje im powierzone.

W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za zdrowie i życie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia.

Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący zajęcia natychmiast powiadamia dyrektora szkoły lub wicedyrektora, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.

Cel procedury

Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy gwarantujących poszkodowanemu uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomoc.

Zakres

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników szkoły w sytuacji zaistnienia zdarzenia/wypadku ucznia.

Osoby odpowiedzialne

Za właściwe dopełnienie procedury postępowania w przypadku zaistnienia zdarzenia/wypadku ucznia na terenie szkoły odpowiedzialni są:

1. dyrektor szkoły;
2. nauczyciele;
3. pracownicy niepedagogiczni.

Definicja wypadku.

Wypadek ucznia - to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane czynnikiem zewnętrznym, mające związek ze szkołą.

Za wypadek uznaje się wszystkie zdarzenia skutkujące urazem i mające miejsce:

- na terenie szkoły;
- poza terenem szkoły podczas organizowanych przez nauczycieli wycieczek, zawodów sportowych, wyjść, itp.

Opis działań

Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o zdarzeniu/wypadku ucznia:

- a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy (ogólne zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w zdarzeniach/wypadkach stanowi **załącznik nr 1** do procedury),
- b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
- c) niezwłocznie powiadamia dyrektora Szkoły.

Techniki i narzędzia monitorowania:

1. Obserwacja (sale, urządzenia i wyposażenia budynku i terenu szkoły- pod względem bhp).
2. Analiza dokumentacji (rejestr wypadków, protokoły powypadkowe, notatki szkolne).

Sposoby gromadzenia danych:

- rejestr wypadków;
- dokumentacja powypadkowa;
- notatka ze zdarzenia;
- rejestr zdarzeń;
- protokoły pokontrolne dyrektora szkoły i instytucji zewnętrznych uprawnionych do kontroli.

Ewaluacja

- Sformułowanie oceny przydatności i skuteczności podejmowanych działań w odniesieniu do celów, ewentualnie modyfikacja procedury.

Sposób prezentacji wyników

- przekazywanie uogólnionych wniosków z monitorowania i ewaluacji - podczas podsumowujących zebrań rady pedagogicznej - dyrektor szkoły.

II. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia zdarzenia, nie wymagającego interwencji lekarza (nagle zachorowanie, omdlenie, powierzchowne zranienie, otarcie naskórka, stłuczenie, itp.)

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy lub sekretariatu szkoły wzywając pielęgniarkę na miejsca zdarzenia. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim, odprowadzić może inny uczeń lub pracownik obsługi szkolnej (pomoc nauczyciela, woźna itp.).
2. Pod nieobecność pielęgniarki, pomocy uczniom udziela pracownik przeszkolony w zakresie pierwszej pomocy (wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły).
3. Pierwsza pomoc w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, zimnego okładu, ułożenia w bezpiecznej pozycji, itp.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest niedopuszczalne, ale możliwe wyłącznie po konsultacji z rodzicem dziecka.

5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do poinformowania dyrektora lub wicedyrektora, który ustali zastępstwo za nauczyciela opiekującego się poszkodowanym uczniem. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!
6. Niedopuszczalne jest pozostawienie poszkodowanego ucznia pod opieką innego ucznia lub samego do czasu przyjazdu rodzica lub pogotowia ratunkowego.
7. Nauczyciel, który sprawował bezpośrednią opiekę nad uczniem w czasie jego wypadku (lekcja, dyżur międzylekcyjny) zobowiązany jest niezwłocznie – w dniu zdarzenia – sporządzić notatkę na obowiązującym w szkole druku (**załącznik nr 2**) i przekazać ją do sekretariatu szkoły.
8. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy lub pojawienia się niepokojących sygnałów należy wezwać pogotowie ratunkowe i bezzwłocznie poinformować dyrektora lub wicedyrektora szkoły, który natychmiast powiadamia rodziców ucznia.
9. Po przybyciu do szkoły rodzice lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.
10. Zdarzenie, które nie jest wypadkiem wymaga wpisu do rejestru zdarzeń. (**załącznik nr 5**)
11. Zdarzenie, które nie jest wypadkiem nie wymaga spisania protokołu powypadkowego.

III. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia zdarzenia/wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu zaistnienia zdarzenia/wypadku należy doprowadzić poszkodowanego ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub sekretariatu szkoły wzywając pielęgniarkę na miejsca zdarzenia.
2. W razie nieobecności pielęgniarki należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły lub jego zastępcę oraz rodziców ucznia.
3. Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
4. Dyrektor szkoły lub wicedyrektor powiadamia o zdarzeniu/wypadku rodziców ucznia, pracownika służby bhp, społecznego dyrektora pracy, organ prowadzący i radę rodziców. (**załącznik nr 7**)
5. O zdarzeniu/wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. (**załącznik nr 7**)
6. Celem ustalenia okoliczności wypadku pracę podejmuje zespół powypadkowy, powołany przez dyrektora szkoły, badający przyczyny powstania wypadku.
7. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy, zwany dalej „zespołem”, dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.
8. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.
9. Z prac zespołu spisywany jest protokół powypadkowy (**załącznik nr 3**), który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
10. Protokół powypadkowy sporządzany jest w terminie 14 dni od ustalenia okoliczności wypadku dziecka.
11. Protokół powypadkowy wypełnia się m.in. na podstawie opinii lekarskiej lub innej dokumentacji medycznej potwierdzającej uraz dziecka (**załącznik nr 6**).

12. Wypadek jest wpisywany do rejestru wypadków (**załącznik nr 4**), a wnioski zespołu są omawiane dwa razy w roku szkolnym na zebraniu rady pedagogicznej.

IV. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce policję oraz dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
3. Dyrektor szkoły lub wicedyrektor informuje o zdarzeniu policję, prokuraturę, rodziców, organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium). (**załącznik nr 7**)
4. Do czasu przybycia policji, teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
5. Celem ustalenia okoliczności wypadku pracę podejmuje zespół powypadkowy, powołany przez dyrektora szkoły, badający przyczyny powstania wypadku.
6. Protokół powypadkowy sporządzany jest w terminie 14 dni od ustalenia okoliczności wypadku dziecka.
7. Protokół powypadkowy wypełnia się m.in. na podstawie opinii lekarskiej lub innej dokumentacji medycznej potwierdzającej uraz dziecka (**załącznik nr 6**).
8. Z prac zespołu spisywany jest protokół powypadkowy (**załącznik nr 3**), który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
9. Wypadek jest wpisywany do rejestru wypadków (**załącznik nr 4**), a wnioski zespołu są omawiane dwa razy w roku szkolnym na zebraniu rady pedagogicznej.

V. Obowiązki dyrektora/wicedyrektora

1. W razie zaistnienia zdarzenia/wypadku dyrektor/wicedyrektor zapewnia natychmiast pomoc lekarską i opiekę dziecku, które uległo zdarzeniu/wypadkowi.
2. Dyrektor o każdym wypadku niezwłocznie zawiadamia:
 - a. rodziców poszkodowanego - telefonicznie
 - b. pracownika służby bhp, (**załącznik nr 7**)
 - c. społecznego inspektora pracy, (**załącznik nr 7**)
 - d. organ prowadzący, (**załącznik nr 7**)
 - e. radę rodziców. (**załącznik nr 7**)
3. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty. (**załącznik nr 7**)
 - a. za śmiertelny wypadek dziecka uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku;
 - b. za ciężki wypadek dziecka uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała;

- c. za zbiorowy wypadek uważa się wypadek, któremu uległy w wyniku tego samego zdarzenia co najmniej dwie osoby (np. na zajęciach ruchowych dwoje dzieci zderza się ze sobą i oboje doznają urazu).
4. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor zawiadamia niezwłocznie Powiatowego inspektora sanitarnego. **(załącznik nr 7)**
5. W przypadku nieobecności dyrektora/wicedyrektora zawiadomień dokonuje inny upoważniony przez niego pracownik szkoły.
6. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy zwany dalej „zespołem” dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych (w każdym przypadku wypadków ciężkich, śmiertelnych zbiorowych zawsze) oraz w przypadku, gdy wypadek nastąpił z przyczyn zawinionych przez zły stan techniczny np. sali lekcyjnej, sprzętu sportowego, schodów i innego wyposażenia szkoły.
7. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je wicedyrektor lub upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.
8. Dyrektor bada okoliczności i przyczyny wypadku. Przeprowadzanie tych czynności powierza zespołowi powypadkowemu w składzie:
 - 1) pracownik służby bhp jako jej przewodniczący,
 - 2) społeczny inspektor pracy lub pracownik wyznaczony przez dyrektora.
9. Jeżeli z jakichkolwiek powodów nie jest możliwy udział w pracach zespołu jednej z osób, o której mowa w pkt. 8, dyrektor powołuje w jej miejsce innego pracownika szkoły przeszkolonego w zakresie bhp.
10. Jeżeli w składzie zespołu nie mogą uczestniczyć ani pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, ani społeczny inspektor pracy, w skład zespołu wchodzi dyrektor, oraz pracownik przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
11. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców.
12. Jeżeli w zespole nie uczestniczy pracownik służb bhp, przewodniczącym zespołu jest społeczny inspektor pracy. Jeżeli w zespole nie uczestniczy ani pracownik służby bhp, ani społeczny inspektor pracy, przewodniczącym zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor.
13. Dyrektor zatwierdza protokół powypadkowy.
14. Dyrektor wyznacza osobę do prowadzenia rejestru zdarzeń i wypadków ucznia.

VI. Postępowanie powypadkowe

1. Postępowanie powypadkowe prowadzi powołany przez dyrektora zespół powypadkowy.
2. Do zadań zespołu powypadkowego należy:
 - a. niezwłoczne wszczęcie postępowanie powypadkowego,
 - b. określenie okoliczności i przyczyn wypadku,
 - c. sporządzenie szkicu lub fotografii miejsca wypadku,
 - d. wysłuchanie i spisanie wyjaśnień poszkodowanego ucznia w obecności jego rodziców (bądź za pisemną zgodą bez ich obecności),
 - e. wysłuchanie i spisanie informacji świadków wypadku oraz nauczyciela sprawującego opiekę nad uczniem w chwili wypadku,
 - f. uzyskanie opinii lekarskiej lub innej dokumentacji medycznej potwierdzającej uraz ucznia, **(załącznik nr 6)**
 - g. ustalić okoliczności wypadku ucznia,

- h. sporządzić protokół powypadkowy w terminie 14 dni. **(załącznik nr 3)**
- 3. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym.
- 4. Przewodniczący zespołu poucza poszkodowanego lub reprezentujące go osoby o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.

VII. Protokół powypadkowy – (załącznik nr 3)

- 1. Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy.
- 2. Przekroczenie tego terminu może nastąpić, w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie, np. niedostarczenie opinii lekarza lub dokumentacji medycznej.
- 3. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców poszkodowanego ucznia.
- 4. Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.
- 5. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole, a drugi otrzymują rodzice.
- 6. Organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek.
- 7. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor.

VIII. Zatwierdzenie protokołu powypadkowego

- 1. Protokół powypadkowy zatwierdza dyrektor szkoły po jego sporządzeniu. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców poszkodowanego, postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone.
- 2. Protokół sporządza się w trzech egzemplarzach, dla:
 - 1) poszkodowanego,
 - 2) szkoły,
 - 3) organu prowadzącego i kuratora oświaty – na ich wniosek.
- 3. W ciągu siedmiu dni od doręczenia protokołu powypadkowego osoby, o których mowa powyżej w ust. 1, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu.
- 4. Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.
- 5. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący.
- 6. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
 - a. niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,
 - b. sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebranymi materiałami dowodowymi.
- 7. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:
 - a. zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,
 - b. powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

8. Dyrektor omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.